

150
2018
Yıl

Güçlü bireyler,
Güçlü toplumlar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
YARGITAY BAŞKANLIĞI

YARGIDA ŞEFFAFLIĞA İLİŞKİN İSTANBUL BİLDİRGESİ VE TASLAK UYGULAMA TEDBİRLERİ

Ankara, 2018

“YARGITAY ETİK, ŞEFFAFLIK VE GÜVEN PROJESİ”

Bu kitap, Yargıtay Başkanlığı tarafından finanse edilen ve Yargıtay Başkanlığı ile UNDP tarafından yürütülen “Yargıtay Etik, Şeffaflık ve Güven Projesi” kapsamında hazırlanmış ve basılmıştır.

Dr. Mustafa SALDIRIM, Yargıtay Genel Sekreter Yardımcısı
Gözde HÜLAGÜ, Yargıtay Yargı Reformu Birimi
Gözde ATA, UNDP İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü Sektör Yöneticisi
Nazlı ERSOY, UNDP Proje Asistanı

Kitaba elektronik ortamda <https://www.yargitay.gov.tr/sayfa/etik-seffaflik/1012> adresinden ulaşabilirsiniz.

Yüksek Mahkemeler Zirvesi ile ilgili bilgilere
<http://www.summitofhighcourts2016.com/en/home.html>
adresinden ulaşabilirsiniz.

150. Yıl
2018

Güçlü bireyler,
Güçlü toplumlar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
YARGITAY BAŞKANLIĞI

YARGIDA ŞEFFAFLIĞA İLİŞKİN İSTANBUL BİLDİRGESİ VE TASLAK UYGULAMA TEDBİRLERİ

Ankara, 2018

YARGIDA ŞEFFAFLIĞA İLİŞKİN İSTANBUL BİLDİRGESİ

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmesini istemeye hakkı olduğu ilkesini temel ilke olarak **TANIDIĞINDAN;**

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, herkesin, mahkemeler önünde eşit olduğunu ve bir suçla itham edildiğinde ya da bir hukuk davasında hak ve yükümlülükleri hakkında karar verilirken, yasalar uyarınca kurulmuş yetkili, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde adil ve kamuya açık duruşma hakkına sahip olduğunu **İFADE ETTİĞİNDEN;**

Yukarıda anılan ilkeler ve haklar aynı zamanda, diğer uluslararası ve bölgesel insan hakları hukuk belgeleri, ülke anayasaları, yasaları, örf hukuku ve ayrıca yargı teamülleri ile geleneklerinde de **TANIDIĞINDAN** veya **YER ALDIĞINDAN;**

Günümüzde, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı olan her devlette, şeffaflık ilkesinin yargının temel unsuru olduğu evrensel **KABUL GÖRDÜĞÜNDEN;**

İŞTE BU GEREKÇELERLE, TÜRKİYE CUMHURİYETİ YARGITAY BAŞKANI VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI'NIN DAVETLERİYLE, 20-23 KASIM 2013 TARİHLERİNDE İSTANBUL'DA TOPLANAN ASYA BÖLGESİNİN YÜKSEK MAHKEME BAŞKANLARI VE YÜKSEK YARGIÇLARI KONFERANSI İLE 1-4 HAZİRAN 2016 TARİHLERİNDE BURSA'DA TOPLANAN BALKAN YÜKSEK MAHKEME BAŞKANLARI VE YÜKSEK YARGIÇLARI KONFERANSINDA;

Adaletin tesisi ve yargıda şeffaflığın güvence altına alınması için, aşağıdaki ilkelerin temel gerekler olduğunu **BİLDİRİRLER:**

İlke 1

Yargılama, temel bir ilke olarak, kamuya açık yapılmalıdır.

Duruşmaların kamuya açık olması, demokratik bir toplumda adalete erişimin temel gerekliliklerinden biridir. Kamuya açık yargılama ilkesi, yargılamanın yapıldığı mahkeme salonlarına yurttaşların ve basın mensuplarının girmesine izin verilmesini gerektirir. Bu nedenle mahkeme, halkın ve basının duruşmaları izleyebilmesini sağlamalıdır. Bu amaçla, duruşma zamanı ve yeri hakkındaki bilgiler halka duyurulmalıdır. Davaya duyulabilecek ilgi ve duruşmanın yapısı dikkate alınarak, makul ölçüler çerçevesinde halkın izleyebilmesi için yeterli imkân sağlanmalıdır. Belirli bir yargı işleminin tümünü ya da bir kısmını kamu veya basına kapalı tutmak için meşru gerekçelerin bulunması halinde, ¹ mahkeme, makul gerekçesini yazılı olarak yayınlamalıdır.

İlke 2

Yargı sistemi adliyelere ve adli bilgiye kolay erişimi sağlamalıdır.

Mümkün olan her koşulda adliyeler, gidiş gelişleri kolaylaştırmak için toplu taşıma merkezlerine yakın konumlanmalıdır. Yargı sistemi tarafından mahkemelere yakın yerlerde bilgilendirme noktaları ve bilgi kaynakları merkezleri kurulmalıdır. Kolaylıkla okunabilen tabelalar, oryantasyon kılavuzları ve görülecek dava listelerine ek olarak, mahkeme personeli halkla ilişkiler bürolarında hazır bulunmalıdır. Adliye binaları kamunun mahkeme formlarını doldurabilecekleri ve müzakere edebilecekleri alanlar ve çocuklar, mağdurlar, engelli kişiler gibi özel ihtiyaç sahibi gruplar için imkânların yanı sıra hukuk hizmetleri için odalar da sunmalıdır. Mahkeme kullanıcılarının, yalnızca zamanında ve etkili hizmet beklemeye değil, aynı zamanda adliye personelinden en yüksek standartlarda ahlaki davranış, profesyonellik ve hesap verebilirlik görmeye hakları vardır.

¹ Kamuya açık duruşma şartının, yazılı sunum esasıyla yürütülen tüm temyiz işlemlerine veya yargılama öncesi kararlara uygulanması zorunlu değildir. Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 14(1) maddesi, demokratik bir toplumda ahlâk, kamu düzeni ya da ulusal güvenlik gerekçeleriyle ya da tarafların özel hayatları bunu gerektirdiğinde, ya da özel durumlarda, mahkeme, açıklığın adalete zarar vereceği düşüncesine vardığı takdirde, mahkemenin gerekli gördüğü ölçüde, basın ve dinleyicilerin duruşmaların tümü ya da bir kısmının dışında tutulabileceğini kabul etmektedir. Bu türden istisnai koşullar dışında, duruşma, basın mensupları dâhil kamuya açık olmalı ve belirli kategoride insanlar ile sınırlanmamalıdır. Küçüklerin çıkarları aksini gerektirmedikçe, ya da duruşmalar evlilikle ilgili uyuşmazlıklara ya da çocukların velayetine ilişkin olmadıkça, kamunun duruşma dışında tutulduğu davalarda dahi, temel bulgular, kanıtlar ve yasal gerekçe dâhil olmak üzere hükümler kamuya duyurulmalıdır.

İlke 3

Yargı, yargı sistemine erişimi kolaylaştırmalıdır.

Mahkemeler, mahkeme kullanıcılarına standart, kullanıcı dostu formlar ve talimatlar sağlamalı; dava başvuru harçları, mahkeme prosedürleri ve duruşma takvimleri hakkında açık ve doğru bilgi vermelidir. Bu bilgiler ayrıca internet üzerinden de paylaşılmalıdır. Mahkemeler, uygun hallerde, mahkeme kullanıcılarına adalete ulaşacak farklı yolların olduğunu, dava açmanın bunlardan yalnızca birini teşkil ettiğini bildirmek amacıyla “çok kapılı adliye” konseptini benimsemeli ve hukuki yardım başvuruları bakımından bu kişilere yardımcı olmalıdır. Kamunun yararlanabileceği yeterli hukuki yardımın olmadığı hallerde, sair şekilde mahkemelerde temsil edilemeyecek çıkarların korunması amacıyla, hukuki yardıma ihtiyacı olan dava taraflarının, kamu yararı için (pro bono) avukat tarafından temsil edilmesini teşvik etme, mahkeme dostları (amici curiae) tayin etme ya da alternatif uyuşmazlık çözümü önerme gibi girişimlerde bulunmak yargının sorumluluğudur. Mahkemeler avukatlık yetkisi olmayan uygun kişilerin mahkeme nezdinde tarafları temsil etmesine izin verebilir.

İlke 4

Yargı, mahkeme kullanıcılarına, herhangi bir ücret talep etmeksizin, yazılı ve sözlü çeviri imkânları sağlamalıdır.

Suçlanan kişinin, kendisine yöneltilen suçlamayı, anladığı dilde öğrenme hakkı, temel insan hakkıdır. Aynı zamanda, suçlanan kişi mahkemede kullanılan dili anlayamıyor veya konuşamıyorsa, ücretsiz olarak sözlü çeviriden yararlanma hakkı da temel insan hakkıdır. Nitekim, mahkeme kullanıcılarının mahkemede kullanılan dilleri anlayamıyor olması, o kişi açısından yargılamanın şeffaflıktan tamamen yoksun olması anlamına gelir. Bazı durumlarda, sözlü veya yazılı çeviri olmaksızın, bir tanık tanıklık yapamayabilir veya bazı hallerde kanıt olarak bir belgeyi sunmak mümkün olmaz. Bu nedenle, hem yazılı hem sözlü çeviri bakımından, mahkemede gerekli imkânların hazır edilmesini sağlamak hâkimin ya da mahkeme yönetiminin sorumluluğudur.

İlke 5

Yargı, davaların şeffaf biçimde tevzi edilmesini sağlamalıdır.

Mahkeme sistemleri, davaların hâkimlere tevzi edilmesinde kullandıkları usuller bakımından farklıdır. Bazı ülkelerde, mahkeme başkanı davaların dağıtımına karar vermekten sorumludur. Diğer birtakım ülkelerde, dava tevzii, hâkimlerden ziyade mahkeme yöneticilerinin yönettiği bir fonksiyondur. Üçüncü bir seçenek ise, elle veya otomasyona dayalı olarak davaların rastgele tevzi edilmesidir. Son olarak, dava tevzii, yerleşik mahkeme teamülleri gibi gayri resmî kriterlere veya mahkemenin tabi olduğu daha resmi kurallar ve kanunlara dayalı olarak yapılabilir. Benimsenen model hangisi olursa olsun, bir mahkemenin hâkimleri arasındaki iş bölümü, davaların tevzii de dâhil olmak üzere, normal olarak, kanunların öngördüğü veya ilgili mahkemenin kuralları uyarınca, önceden belirlenmiş şeffaf düzenlemelere göre yürütülmelidir. Benzer şekilde, kanunun veya mahkeme kurallarının öngördüğü gerekçelerle ve usullere uygun olarak yapılanlar dışında, bir dava, hâkimden alınmamalıdır.

İlke 6

Yargı, adaletin şeffaf biçimde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır.

Adaletin topluma entegre edilmesi, yargı sisteminin halka açılmasını ve kendisini bilindir hale getirmeyi öğrenmesini gerekli kılar. Yargı gözetiminde olmak üzere, halk, basın ve mahkeme kullanıcıları, hem görülmekte olan hem de tamamlanan davalara ilişkin tüm bilgilere güvenli şekilde erişmelidir. Bu erişim, mahkemenin internet sitesi üzerinden veya uygun ve erişilebilir kayıtlar vasıtasıyla sağlanabilir. Anılan bilgiler, gerekçeli kararları, tarafların iddialarını, dilekçelerini ve delilleri içermelidir. Mahkeme tarafından henüz delil olarak kabul edilmemiş yazılı ifadeler veya benzeri delil niteliğinde belgeler hariç tutulabilir. Mahkeme belgelerine erişim, yalnızca davaya ilişkin materyal ile sınırlı olmamalı, aynı zamanda iş yükü ve dava sonuçlandırma oranları hakkında istatistikler gibi mahkemeye ilişkin idari bilgilerin yanı sıra, örneğin dava harçlarının tahsili ve bütçe tahsisatlarının kullanımı gibi, bütçeye ilişkin verileri de içermelidir. Hâkimler olası çıkar çatışmalarını açıklamalıdır.

İlke 7

Mahkemeler gözetilme ve tutuklama konusunda denetim yetkisine sahip olmalıdır.

Yargı sisteminin, davalarda yaşanan gecikmeler nedeni ile haksız eleştirilere maruz kalmaması için, mahkemelerin tutuklu veya gözetilme altında bulunan kişileri mahkeme önüne çıkarma yetkileri olmalıdır. İfade edilen unsur temel anlamda insan hakları konusu olsa da, yargı yönetimi ve şeffaflık konusunda kamuoyu algısını etkileyecek bir önlemdir.

İlke 8

Yargı, üst derece/temyiz mahkemesi kararlarının düzenli olarak yayınlanmasını sağlamalıdır.

Kanunlar, doktrin ve diğer asli hukuk kaynaklarına güvenilir erişim olmadan, hâkimler, avukatlar, hükümetler de dâhil olmak üzere davacılar belirli bir davada veya durumda hukukun nasıl işlemesi gerektiği konusunda açıkça anlaşılır rehberlikten yoksun kalırlar. Kararların yayınlanması; halkın, basın, sivil toplum kuruluşlarının, avukatların, hâkimlerin ve hukukçu akademisyenlerin hâkimlerin işlemlerini incelemesine imkân tanır. Kararların yayımlar yoluyla kamunun incelemesine tabi tutulması, aynı zamanda kanunların uygulanmasını düzenli hale getirir, yargı kararlarını daha tahmin edilir ve tutarlı kılarak adaletin kalitesini yükseltir. Yüksek mahkeme kararlarının bağlayıcı emsal teşkil ettiği yargı sistemlerinde, temyiz mahkemesi ve yüksek mahkeme kararlarının yayınlanması ve dağıtılması, ilk ve ikinci derece mahkemelerindeki hâkimlerin ve hükümetlerin kanuna uymasını sağlamada kritik önem taşır. Yüksek mahkeme kararlarının salt ikna edici nitelikte olduğu ülkelerde dahi, hâkimlerin yazılı hukuku tutarlı biçimde yorumlamasını sağlamak önemlidir. Mahkeme kararlarını, yazılı hukuk metinlerini ve bunun yanı sıra hukuk dergilerinde yayınlanan akademik makaleleri depolayan, kamu erişimine açık veri tabanlarının oluşturulması beklenmektedir.

İlke 9

Yargı, öğrencilerin yargı süreci hakkında bilgilendirilmesine yönelik programları teşvik etmelidir.

Yargı, okullarda ve üniversitelerde, yargı sürecinin anlaşılmasına ve şeffaflığın artırılmasına yönelik programları desteklemeli ve bu programlara katılmalıdır. Bu programlar,

öğrencilerin mahkemeleri ziyaret etmesini, hâkimlerin okullara gitmesini, rol oynamayı, işitsel-görsel materyal kullanımını ve yargı usullerinin aktif olarak öğretilmesini içerebilir. Anılan programlar, yargı sistemi ve işleyişi hakkındaki bilgisizliğin ve yanlış kanıların önlenmesine veya düzeltilmesine katkı sağlar.

İlke 10

Yargı, adalet sisteminin rolü hakkında halkı eğitmeye yönelik halka ulaşım programları başlatmalı ve/veya bu programları desteklemelidir.

Şeffaflık, mahkeme işlemlerine ve bilgilere erişim sağlamaktan daha fazlasını içerir. Şeffaflığın sağlanması için bilgiler, hedeflenen kitle tarafından, özellikle hukuk bilgisi olmayan ve genellikle okur-yazarlığı kısıtlı olabilecek mahkeme kullanıcıları bakımından, kolayca erişilebilir formatta yayınlanmalıdır. Adaletin kalitesi ve verimliliğini artırmak üzere mahkemelerin işleyişi ve yargının faaliyetleri hakkında bilgilerin yayınlanması aynı zamanda, halkın yargıya güvenini de olumlu yönde etkiler.

Yargının halka ulaşımı, hâkimlerin ileriye etkili önlemler almalarını ve hizmet verdikleri toplum ile doğrudan ilişki kurmalarını içerir. Bu faaliyetler, belediye sarayı toplantılarına katılmayı, radyo ve televizyon programlarının düzenlenmesini, mahkeme kullanıcılarına yönelik kılavuz gibi farkındalık artırıcı materyalin yayınlanmasını içerebilir. Kısa kitapçıklar biçimindeki bu kılavuzlar, tutuklama, gözaltı, kefalet, ceza ve hukuk yargısı usulleri hakkındaki temel bilgiler ile suç mağdurları, tanıklar ve diğer hizmet alanlar için faydalı iletişim bilgileri sağlayabilir.

Mahkeme hizmetleri ve usullerine ilişkin bu tür halka ulaşım ve eğitim programları, hem yargı hem de mahkeme kullanıcıları açısından faydalıdır. Bu programlar, yargının toplum ile aktif olarak ilişkiye girmesini ve hukuk sisteminin işleyişi ile davaların yürütülmesindeki karmaşıklığın açıklığa kavuşturulmasını sağlar. Böylelikle, yargının ileriye etkili halka ulaşım ve iletişim stratejileri yoluyla, mahkemenin işleri hakkında halkın eğitilmesi ve katılımının sağlanması, toplumda halkın mahkemelere duyduğu güveni artırabilir ve hukukun üstünlüğüne saygıyı güçlendirebilir.

Yargı, yargı kararları dahil olmak üzere yargının işlemleri hakkında halkı bilgilendirmeye yönelik meşru işlevini ifa edebilmek için basına erişim ve uygun yardım sağlamalıdır.

Yargılama esnasında ve sonrasında, davalar dâhil olmak üzere adaletin dağıtılması konusunda, masumiyet karinesini ya da uyuşmazlığa taraf olanların haklarını ihlal etmeksizin, bilgi toplamak, yorumlar yapmak ve bilgileri halka iletmek, basının işlevi ve görevidir. Hangi davaların kamunun dikkatine getirileceğine ve haberin nasıl duyurulacağına karar verme özgürlüğü ve adalet sisteminin örgütlenme ve işleyişini eleştirme hakkını içeren bu ilkedен ancak Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin öngördüğü koşullarda olabildiğince ayrılmak mümkün olmalıdır.

Basının yargı işlemlerine erişimi yalnız adliyenin kapılarını açmak ve gazetecilere oturacak yer göstermekten ibaret değildir. Mahkemeler, davalar hakkında yalan yanlış ve sansasyonel haberler yapılmasından iyi etkilenmezler. Nitekim basında kötü veya yanlış haberler yapılması, halkın yargıya olan güvenini sarsabilir ve yargının bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlüğü konusunda kuşku yaratabilir. Gazetecilerin, mahkemeler tarafından veya mahkemelerle işbirliği halinde eğitilmesi, kötü haberciliğin azalmasına katkıda bulunabilir. Bu tür bir eğitim, yargı usulleri ile hukuki konular hakkında gazetecilere temel bilgiler vermeye, böylelikle onların gazetecilik becerilerini ve etik anlayışlarını geliştirmeye ve hâkimler ile gazeteciler arasında güven tesis etmeye yönelik olmalıdır.

Basının adil ve dengeli bir şekilde bilgilendirilmesi aynı zamanda, davalar hakkında haber yapılmasını kolaylaştırmak üzere her mahkemede basın bürosunun kurulması suretiyle mahkemelerin aktif olarak gazetecilere ulaşmasını gerektirebilir. Bu bürolar, basın temsilcileri ile irtibat kurabilir, gazetecilerin isteklerine cevap verebilir, basın bildirimleri yayınlatabilir ve genel olarak yargı kararları ile hukuki konular hakkında doğru bilgiler verebilir. Söz konusu bürolar aynı zamanda, dava takvimi hakkında bilgi verebilir, basında çıkan haberlerin doğruluğunu izleyebilir ve halkın yargıyı daha iyi anlamasını sağlayacak basın kampanyaları düzenleyebilir.

İlke 12

Yargı, adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyetini değerlendirmeli ve bu yolla adaletin kalitesini yükseltme yönünde çaba göstermelidir.

Adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyet seviyesini ölçmenin çeşitli araçları vardır. Akademisyenlerin ve medyanın katkılarına duyarlı olmanın yanı sıra, yargı, mahkeme kullanıcılarının geri bildirim vermelerini teşvik etmelidir. Etkili ve tarafsız şikâyet sistemi, düzenli dava incelemeleri, mahkeme kullanıcılarına ve diğer paydaşlara yönelik periyodik anketler uygulama, mahkeme kullanıcı komiteleriyle görüşmeler, adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyetini inceleme ve yargı sürecindeki sistemsel zayıflıkları, özellikle çıkar peşinde koşan “kapı tutucular”ın yaratmış olabileceği zayıflıkları tespit etmenin yollarıdır. Ancak, ders alınmadıkça ve düzeltici eylemler yapılmadıkça bu uygulamalar anlamsız hale gelir. Karşılaşılan zorluklar ve adalet sisteminin işleyişini iyileştirmeye yönelik alınan önlemleri de içeren, yıllık faaliyet raporunun yayınlanması, halkın yargıya güvenini artıracak önlemlerden biridir.

İlke 13

Hâkimlerin atanma prosedürü şeffaf olmalıdır.

Adayların yargı görevine seçilme koşullarının şeffaf olması gerektiği hakkında genel mutabakat vardır. Bu süreçte şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak amacıyla yüksek yargı görevine aday olan kişilerde aranan nitelikler de dâhil olmak üzere, atama ve seçim kriterleri, herkesin erişimine açık olmalıdır. Yargıdaki tüm boş kadrolar, atama için uygun adayların başvuru yapabilmesini veya aday gösterilebilmesini sağlayacak biçimde duyurulmalıdır. Bu durum, yargıda liyakate dayalı atama ve yükselme usullerinin, mümkün olduğunca toplumun bütününe yansıtın ve kapsayan bir aday kitlesine açık olmasını sağlar. Boş kadroların ve bu kadrolar için aday listelerinin yayınlanması ayrıca, halkın atama sürecini denetlemesine de imkân tanır.

Hâkimlerin göreve getirilmesinde uygulanan çeşitli yöntemler olsa da, yargı bağımsızlığının korunması için, hâkim atama ve yükselmelerinin yasama veya yürütme erki tarafından değil, yüksek yargıya atamalarda Devlet Başkanı’nın resmi onayı ile birlikte, Yargı Kurulu gibi bağımsız bir organ tarafından yapılmasının zorunlu olduğu yönünde, çağdaş uluslararası ve bölgesel inisiyatiflerde oybirliği halinde mutabakat vardır. Kurulun yargı mensubu üyeleri ve yargı mensubu olmayan üyeleri, yargı görevine layık adayların seçilmesinde uygun biçimde tanımlanmış roller oynamalıdır. Yargı Kurulunun hâkim olmayan üyeleri,

uygun bir atama mekanizmasıyla, saygınlığı ve deneyimi herkes tarafından kabul edilen önde gelen hukukçular veya yurttaşlar arasından seçilebilir. Kurulun karma yapısı, kendi çıkarını gözetme, kendini koruma ve kayırmacılık algılarını önler ve toplumda mevcut farklı bakış açılarını yansıtır, böylece yargı için ilave meşruiyet kaynağı oluşturur.

İlke 14

Yargı, hâkimlerin etik dışı davranışlarına ilişkin şikâyetlere şeffaf biçimde karşılık vermelidir.

Yargının yalnız etik davranış ilkelerini kabul etmesi değil, aynı zamanda bu ilkelerin topluma en geniş biçimde duyurulmasını sağlaması gereklidir. Ancak, yargı etiği ilkeleri uygulanabilir değilse, yargı performansını ve halkın güvenini artırmada pek işe yaramaz. Bu nedenle, hâkimlerin etik dışı davranışlarına ilişkin şikâyetlerin mahkemeye götürülmesi imkânı olmadığı hallerde, bu şikâyetleri almak, soruşturmak, çözümlemek ve karara bağlamak üzere, güvenilir, bağımsız bir Yargı Etiği İnceleme Kurulu biçiminde bir mekanizma kurulmalıdır. Söz konusu kurul, yargının kontrolünde olmamalı; fakat toplumun güvenini temin etmek için, toplumun üyelerinden yeterli ve profesyonel temsile sahip olmalıdır. Yargı mensubu olmayan kişilerin (avukatlar, akademisyenler ve toplumun temsilcileri) etik ilkelere uyulup uyulmadığının izlenmesi sürecine dahil edilmesi, yargının kendi çıkarını gözetmediği ve kendini koruduğu biçiminde muhtemel algıları önler ve şeffaflığın en temel unsurunu teşkil eder.

İlke 15

Hâkimlerin disiplin prosedürü şeffaf olmalıdır.

Bir hâkime disiplin cezası verme veya hâkimi görevden alma yetkisi, görevdeki veya emekli olmuş hâkimlerden oluşan, ancak üyeleri arasında, yasama veya yürütme erki mensupları olmamak şartıyla, hâkim olmayan kişileri de içeren bağımsız bir organa (veya hâkimlerin atanmasından sorumlu Yargı Kuruluna) verilmelidir. Hâkimi görevden alma yetkisinin Devlet Başkanı veya yasama organına verildiği hallerde, bu yetki ancak, anılan bağımsız organın bu yöndeki bir tavsiye kararından sonra kullanılmalıdır. Bir hâkim aleyhine yaptırım istemiyle başlatılan işlemlerde, söz konusu işlemlerin gizli veya kamuya açık yürütülmesine bakılmaksızın, verilen nihai karar halka duyurulmalıdır. Şikâyet söz konusu ise, şikâyete ilişkin soruşturmanın sonucu şikâyetçiye bildirilmelidir.

YARGIDA ŞEFFAFLIĞA İLİŞKİN İSTANBUL BİLDİRGESİ

TASLAK UYGULAMA TEDBİRLERİ

İşbu tedbirler beyanı, Yargıda Şeffaflığa ilişkin İstanbul Bildirgesi'nin etkin biçimde uygulanmasına yönelik rehber ilkeler veya referans olarak sunulmaktadır. Bu tedbirlerin yargı tarafından benimsenmesi gerekir. Ancak, bazı tedbirler, yargının mevcut durumda sahip olamayabileceği kaynakları veya etkin uygulama için yasama veya yürütme organlarının ilaveten eylemlerini gerektirebilir. Bu doğrultuda, bu tedbirlerin eksiksiz ve süratli uygulanmasını sağlamak için, devletin diğer organları yargı ile işbirliği yapmalı ve yargıya aktif bir şekilde destek sağlamalıdır.

İlke 1

Yargılama, temel bir ilke olarak, kamuya açık yapılmalıdır.

Yargıda şeffaflık, halkın adalet yönetimine güvenmesini ve bu güvenin sürmesini sağlamak için vazgeçilmez önem taşıdığından, yargı:

1. Yargılamanın kamuya ve basına açık olarak yürütülmesini sağlayacak usulleri tesis etmeli ve uygun kolaylıkları sağlamalıdır.
2. Mahkeme salonlarında halkın oturması ve yargılamayı izlemesi için yeterli yer bulunmasını sağlayacak önlemleri almalıdır.
3. Halkın duruşmanın yeri ve zamanı hakkında önceden bilgilенmesini sağlayacak usulleri tesis etmelidir.
4. Basın mensuplarının yargılamayı izlemesi için erişim ve uygun kolaylıkları sağlamalıdır.
5. Hâkimlerin kararlarını zamanında ve kamuya açık olarak vermesini zorunlu kılan standart usuller tesis etmelidir.

İlke 2

Yargı sistemi adliyelere ve adli bilgiye kolay erişimi sağlamalıdır.

Yargıya fiziksel erişim, halkın adalet yönetimine güvenini artırmanın ayrılmaz bileşeni olduğundan, yargı:

1. Mümkün olduğunda ve kaynakların elverdiği ölçüde, mahkemelerin toplu taşıma ağlarına yakın olmasını sağlamalıdır.
2. Fiziksel olarak duruşmaya gelemeyecek veya mahkeme programlarına erişemeyecek kişiler düşünülerek, gezici mahkeme veya gece mahkemesi programları, telefon veya video konferans veya yargılama öncesi duruşmaların çevrimiçi sohbet ortamlarında yapılması gibi, mahkeme hizmetlerinin sunumunda yenilikleri desteklemelidir.
3. Mahkeme binasındaki ofislerin kolayca bulunabilmesi için açıkça okunur ve anlaşılır levhalar bulundurmalıdır.
4. Mahkeme kullanıcılarına gerekli bilgileri sağlamak amacıyla, adliyenin girişinde danışma masası veya hizmet masası bulundurmalıdır.
5. Duruşma ve yargılama listeleri ile mahkeme salonlarına ilişkin bilgileri adliyede açık ve anlaşılır bir şekilde asmalıdır.
6. Mahkeme kullanıcılarının dilini konuşabilen personel çalıştırmalı veya alternatif olarak, çevirmen hizmetlerini hemen temin edebilmelidir.
7. Gerektiğinde tanıklar için uygun güvenlik dahil olmak üzere, mahkeme kullanıcıları için konforlu bekleme sahaları tesis etmelidir.
8. Çocuklar, cinsel veya aile içi şiddet mağdurları, özel ihtiyacı olan kullanıcılar gibi mahkeme kullanıcılarının özel ihtiyaçları için uygun kolaylıklar sağlamalıdır.
9. Güvenli, temiz, uygun ve kullanıcı dostu mekânlar sağlamalıdır.
10. Tek durak ilkesiyle hizmet sağlamak üzere kaynak merkezi tesis etmelidir.

11. Mahkeme kullanıcı rehberleri, afişler ve diğer basılı materyali basit ve sade formatta yayınlamalıdır.
12. Adliye görevlileri için yönetim eğitimi programları oluşturmali ve zorunlu kılmalıdır.
13. Mahkeme oturum saatleri, adliye kılavuzları ve ilgili dava bilgileri gibi mahkeme kullanıcıları açısından faydalı bilgileri içeren kamuya açık internet sitesi oluşturmalidır.

İlke 3

Yargı, yargı sistemine erişimi kolaylaştırmalıdır.

Halkın ve dava taraflarının yargı sürecini anlamaları, yargıda şeffaflık, hesap verebilirlik ve adaletin adil yönetiminin ayrılmaz bileşeni olduğundan, yargı:

1. Standart, kullanıcı dostu formlar ve talimatlar geliştirmeli ve uygulamalıdır.
2. Dava başvuru harçları, mahkeme prosedürleri ve duruşma takvimleri açık ve doğru biçimde duyurulmalı; kaynakların elverdiği ölçüde, bu bilgiler internet veya otomatik telefon sistemleri üzerinden de paylaşılmalıdır.
3. Mahkeme kullanıcılarının internetten dava formlarını indirebilmesi ve mahkeme harçlarını internet üzerinden ödeyebilmesini sağlayan sistemler uygulamalıdır.
4. Dava tarafları ve halkın, hükümler dâhil olmak üzere dava bilgilerini internet sitesinden alabilmesini sağlayan sistemler uygulamalıdır.
5. Ceza hukuku konularında müdahalesi istenebilecek Kamu Savunucusu bürosu tesis etmeli veya tesis edilmesi için teşvikte bulunmalıdır.
6. Bir avukatın, mahkemede yasal temsil giderini ödeyemez durumda olan bir dava tarafına ücretsiz (pro bono) hizmet sunmasını zorunlu kılmalıdır.
7. Muhtaç durumda olan kişilere hukuk hizmetleri sağlamak amacıyla Adli Yardım Kliniklerinin kurulmasını teşvik etmelidir.

8. Vaka değerlendirmesi, arabuluculuk, tahkim, uzlaştırma ve karmaşık dava yönetimi dâhil olmak üzere çeşitli alternatif uyuşmazlık çözüm süreçlerini sağlayan çok kapılı adliye sistemi tesis etmelidir. Bu hizmetler vasıflı, ehil ve deneyimli arabulucular, vaka değerlendiricileri ve hakemler tarafından sağlanmalı ve dava açmadan önce veya yargılamanın başka herhangi bir aşamasında kullanılabilir olmalıdır.
9. Dava tarafları için, özellikle miras, nafaka, velayet ve evlilik uyuşmazlıkları gibi medeni hukuk uyuşmazlıklarının çözümü için geleneksel yöntemlere alternatif olarak maliyet-etkin yollar sunan dostane uyuşmazlık çözüm merkezi kurmalıdır.
10. Tarafların elektronik vasıtalarla kanıt sunmasını sağlamalıdır.
11. Koşulların gerekli kıldığı durumlarda, ruhsatsız uygun kişilerin mahkemede bir tarafa yardımcı olmasına izin vermelidir.

İlke 4

Yargı, mahkeme kullanıcılarına, herhangi bir ücret talep etmeksizin, yazılı ve sözlü çeviri imkânları sağlamalıdır.

Dava taraflarının yargı işlemlerini izleyebilmeleri ve anlamaları, yargıda şeffaflığın ve yargı kararlarının adil olduğuna olan inancın ayrılmaz bileşeni olduğundan, yargı:

1. Mahkemeye gelen tarafların, yargılamanın yapıldığı dili anlamalarını sağlamalıdır.
2. Mahkeme kullanıcıları veya tanık, mahkemede kullanılan dili anlamıyor veya konuşmıyorsa, ücretsiz olarak çevirmen sağlamalıdır.

İlke 5

Yargı, davaların şeffaf biçimde tevzi edilmesini sağlamalıdır.

Halkın yargıcın bağımsız ve taraşsız olduğuna güven duyması, adalet yönetimine güvenmesini ve bu güvenin sürmesini sağlamanın vazgeçilmez bileşeni olduğundan, yargı:

1. Davaların mahkeme hâkimlerine tevzi edilmesi için, mahkeme kuralları biçiminde, önceden belirlenmiş nesnel ve şeffaf sistem kurmalıdır. Bu sistem, alfabetik veya kronolojik sıraya veya dava tevezilerinde nesnelliği sağlayan diğer rastgele seçim sürecine dayanabilir.
2. Ağır hastalık veya çıkar çatışması gibi geçerli nedenler olmadıkça, bir davayı hâkimden almamalıdır. İzin verilebilir çekilme gerekçeleri ve çekilme usulü mahkeme kurallarıyla belirlenmelidir.
3. Davaların tevzi edilmesine yardımcı olmak ve kolaylaştırmak amacıyla; bir hâkimin, ilk atandığında ve sonrasında her yıl, her türlü üyelik, dış faaliyetler ve diğer mali olmayan çıkarlarını mahkemeye beyan etmesini ve mevcut veya muhtemel çıkar çatışmalarını belirtmesini zorunlu kılmalıdır.
4. Bir hâkimin, mahkemeye gelmiş bir dava bakımından adil ve nesnel olma kabiliyetinin makul bir kişi tarafından sorgulanmasına yol açacak nitelikte mevcut veya muhtemel çıkar çatışmalarını davanın taraflarına ve yasal temsilcilerine beyan etmesini sağlamalı ve böylelikle tarafların ve yasal temsilcilerinin hâkimin davadan çekilmesini talep etmelerine imkân tanımalıdır.

İlke 6

Yargı, adaletin şeffaf biçimde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır.

Yargı görevlerinin ifasında ve adaletin gerçekleştirilmesinde, şeffaflığın görünürlüğü ve gerçekliği temel olduğundan, yargı:

1. Hâkimin kararında, kararını haklı kılan olguları, kanunları ve hukuki muhakemeyi belirtmesini zorunlu kılmalıdır.
2. Mahkeme kalemini, mahkeme kayıtlarına kolayca erişim ve bilgilere çabuk ulaşmayı sağlayacak şekilde yeniden düzenlemelidir.
3. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunlara tabi olarak; yeminli ifadeler ve henüz kanıt olarak kabul edilmemiş benzer kanıt mahiyetindeki belgeler dışında, gerekçeli kararlar, tarafların dilekçeleri, önermeleri ve kanıtları dâhil olmak üzere, devam eden

ve sonuçlanan davalara ilişkin bilgilerin kamu erişimine açık olmasını sağlayan sistemleri kurmalıdır.

4. Dava iş yükü istatistikleri ve davaların sonuçlandırılma oranlarına ilişkin bilgileri düzenli olarak yayınlamalıdır.
5. Mahkeme harçlarının tahsili ve bütçe tahsisatının kullanılması gibi bütçeye ilişkin bilgileri kamuya açık tutmalıdır.

İlke 7

Mahkemeler gözaltı ve tutuklama konusunda denetim yetkisine sahip olmalıdır.

Kişilerin kanunsuz veya insanlık dışı biçimde hürriyetinden mahrum bırakılması hukukun üstünlüğü, adaletin adil ve açık biçimde yönetimi ve hukuka uygun yargılama ilkelerine aykırı olduğundan, yargı:

1. Yargı mensuplarının idare veya yürütmenin yaptığı gözaltılar üzerinde denetim işlevini yerine getirmesini sağlamak üzere, yapılandırılmış cezaevi ziyaret sistemi kurmalıdır.
2. İdare veya yürütmenin gözaltına aldığı kişilerin zamanında yargı önüne getirilmesini ve ilgili makamların gözaltı nedenlerini ve hukuki gerekçelerini mahkemeye açıklamasını zorunlu kılmalıdır.
3. İlgili makamlar, gözaltı için yeterli olgusal ve hukuki gerekçeler veremezse, idare veya yürütme tarafından gözaltına alınan kişilerin salıverilmesini emretmelidir.

İlke 8

Yargı, üst derece/temyiz mahkemesi kararlarının düzenli olarak yayınlanmasını sağlamalıdır.

Kanunların ve hukuki ilkelerin tutarlı biçimde yorumlanması, adaletin adil yönetiminin ayrılmaz bileşeni olduğundan, yargı:

1. Mahkeme kullanıcılarının yeni kanunlar, üst derece ve temyiz mahkemelerinin kararları gibi ilgili bilgilere daha kolay ulaşmasını sağlayacak, bu türden kaynakları yayınlayacak bir internet sitesi dâhil olmak üzere, usuller tesis etmelidir.
2. Temyiz ve üst derece mahkeme kararlarının düzenli olarak yayınlanmasını sağlayacak usuller tesis etmelidir.
3. Mahkeme kararlarını, yazılı hukuk metinlerini ve bunun yanı sıra hukuk dergilerinde yayınlanan akademik makaleleri depolayan, kamu erişimine açık veri tabanı oluşturmaktadır.

İlke 9

Yargı, öğrencilerin yargı süreci hakkında bilgilendirilmesine yönelik programları teşvik etmelidir.

Hukukun üstünlüğü ve yargının görevine saygıyı artırmak ve pekiştirmek, hukuk ilkeleri ve birey haklarının nesiller boyunca anlaşılmasına bağlı olduğundan, yargı:

1. Hukuk mesleği mensupları ve yükseköğretim kurumlarıyla birlikte, öğrencilerin mahkemeleri ziyaret etmesi, hâkimlerin okullara gitmesi, yurttaşlık eğitimi ve yargı usullerinin aktif olarak öğretilmesi gibi faaliyetleri içeren düzenli öğrenci katılım programları tesis etmelidir.

İlke 10

Yargı, adalet sisteminin rolü hakkında halkı eğitmeye yönelik halka ulaşım programları başlatmalı ve/veya bu programları desteklemelidir.

Halkın yargı sistemine ve yargının ahlâki otoritesi ve dürüstlüğüne güvenmesi, yargı sürecini anlamasına bağlı olduğundan, yargı:

1. Mahkeme kullanıcılarının, yaşadıkları sorunlar hakkında yargı mensupları ile görüşmesine imkân tanıyan, halk toplantıları dâhil olmak üzere, halka ulaşım programları tesis etmelidir.

2. Yargı sürecinin işleyişi, toplum yaşamındaki rolü ve yargı süreçleri hakkında bilgilendirme yapmak üzere radyo ve televizyon programlarına katılmalıdır.
3. Tutuklama, gözaltı, kefalet, ceza ve hukuk yargısı usulleri hakkındaki temel bilgiler ile suç mağdurları, tanıklar ve diğer hizmet alanlar için faydalı iletişim bilgileri sağlayan kısa, açıkça ve kolayca anlaşılır kitapçıklar ve diğer materyali, internet dâhil olmak üzere, yayınlamalıdır.

İlke 11

Yargı, yargı kararları dâhil olmak üzere yargının işlemleri hakkında halkı bilgilendirmeye yönelik meşru işlevini ifa edebilmek için basına erişim ve uygun yardım sağlamalıdır.

Basın, halkın adalet yönetimi hakkında bilgi ve görüş edindiği birincil kaynak olduğundan, yargı:

1. Basının yargı işlemleri hakkında haber yapmasını kolaylaştırmak amacıyla, basın temsilcileriyle irtibat kuracak, basın mensuplarının taleplerine cevap verecek, basın bildirileri yayınlayacak ve yargı kararları ile hukuki konular hakkında doğru bilgi sağlayacak basın veya halkla ilişkiler bürosu kurmalıdır. Bu büro aynı zamanda dava takvimi hakkında bilgi vermeli, basında çıkan haberlerin doğruluğunu izlemeli ve halkın yargıyı daha iyi anlamasını sağlayacak basın kampanyaları düzenlemelidir.
2. Basın mensuplarına mahkeme yapısı, yargı usulleri, mahkeme bilgilerine erişim yöntemleri ve hukuki sorunları hakkında temel bilgileri içeren eğitim vermek suretiyle, basın ile yargı arasında güven oluşturmaya yönelik bir program oluşturmalıdır.

İlke 12

Yargı, adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyetini değerlendirmeli ve bu yolla adaletin kalitesini yükseltme yönünde çaba göstermelidir.

Adalet yönetimine ilişkin kamuoyu güveninin sürmesi, adaletin kalitesine bağlı olduğundan, yargı:

1. Mahkeme kullanıcılarının adliye görevlileri hakkında şikâyetlerini almak, incelemek ve gerektiğinde ilgili disiplin organına iletmek üzere, her adliyede hâkimler, avukatlar ve vatandaşlardan oluşan bir Kamu Şikâyetleri Kurulu oluşturmalıdır.
2. Her adliyeye, halkın mahkeme görevlileri veya mahkeme usulleri hakkında isimsiz şikâyetlerini dahi kabul edecek şekilde kamu şikâyet kutuları koymalıdır.
3. Adliyenin başyargıcı ve/veya kalem müdürünün, şikâyetler için “açık kapı” politikası benimsemesini sağlamalıdır.
4. Mahkeme personeli için düzenli performans değerlendirmesi yapmalıdır.
5. Her adliyede Mahkeme Kullanıcıları Kurulu kurmalıdır.
6. Sistemde bulunan zorluklar veya zayıflıkları tespit etmek amacıyla mahkeme kullanıcıları ve diğer paydaşlar ile düzenli olarak görüşme ve anket yapmaya yönelik sistem kurmalıdır.
7. Davaların zamanında sonuçlandırılmasını sağlamak üzere, hâkimler ve mahkeme görevlilerinin düzenli olarak dava denetimi yapmalarını zorunlu kılmalıdır.
8. Hâkimler ve mahkeme görevlilerinin, mahkeme kullanıcılarının şikâyetlerini düzenli olarak incelemesi, analiz etmesi ve gerektiğinde şikâyetlere cevap hazırlamasını içeren bir program oluşturmalıdır.
9. Habersiz mahkeme denetimleri programı uygulamalıdır.
10. Kendi performansının akademisyenler (bilim dünyası) tarafından eleştirel olarak değerlendirilmesini teşvik etmelidir.
11. Halkın olumsuz algılarını düzeltmeye, yargı sürecindeki verimsizlikleri veya bu türden algılara neden olan diğer engelleri ortadan kaldırmaya yönelik olarak sistem genelinde kapsamlı bir strateji oluşturmalıdır.
12. Yargı sisteminin işleyişinde karşılaşılan zorluklar ve bunları aşmak için alınan önlemleri de içeren, yıllık faaliyet raporu yayınlanmalıdır.

İlke 13

Hâkimlerin atanma prosedürü şeffaf olmalıdır.

Yetkin, bağımsız ve tarafsız hâkimler, halkın adalet yönetimine güvenmesini ve bu güvenin sürmesini sağlamak için vazgeçilmez önem taşıdığından, yargı:

1. Yargı görevlerine başvuru ve/veya aday göstermeleri almak ve incelemek için, geniş mesleki ve sivil toplum temsiline dayanan bağımsız bir organ oluşturmalıdır.
2. Yüksek yargı dâhil olmak üzere yargıdaki tüm boş kadrolar için ilan yapılmasını; bu ilanlarda adayların taşınması gereken niteliklerin belirtilmesini zorunlu kılmalıdır.
3. Yargı görevlerindeki boş kadroların ve bu kadrolara aday olanların listesinin yayınlanmasını zorunlu kılmalıdır.
4. Yargı görevlerine atamak veya atama için aday göstermekten sorumlu organın bu adaylar ile mülakat yaptığı zamanda halkın ve basının izlemesine imkân tanıyan usuller tesis etmelidir.
5. Toplumdaki çeşitliliği yansıtan, liyakate dayalı işe alım ve yükselme süreci tesis etmelidir.
6. Hâkimlerin düzenli rotasyon veya acil durum nedeniyle yer değiştirmelerini düzenleyen usuller tesis etmelidir.

İlke 14

Yargı, hâkimlerin etik dışı davranışlarına ilişkin şikâyetlere şeffaf biçimde karşılık vermelidir.

Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nde belirtilen yargının temel değerlerine adanmışlık, halkın adalet yönetimine güvenini artırmanın ayrılmaz bileşeni olduğundan, yargı:

1. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'ni dikkate alarak, yargı mensupları için profesyonel ve etik standartlara ilişkin kurallar veya standartları geliştirmelidir.

2. Her hâkime, anılan etik ilkelerin yazılı bir nüshasının ve ayrıca, yorumlar gibi diğer ilgili materyalin verilmesini sağlamalıdır.
3. Yargı etiği ilkelerini, yayınlar veya internet vasıtasıyla topluma duyurmalıdır.
4. Düşünülen davranış biçiminin uygunluğu hakkında hâkimlerin tavsiye alabileceği bir mekanizma veya usul oluşturmalıdır.
5. Yargı mensupları hakkında etik dışı davranış şikâyetlerini almak, incelemek ve gerektiğinde bağımsız disiplin organına sevk dâhil uygun işlemi yapmak üzere, meslek mensubu olmayanların da yeterince temsil edildiği bağımsız bir mekanizma veya usul oluşturmalıdır.
6. Hâkimlerin ilk eğitiminde zorunlu olarak alacakları yargı etiği hakkında dersler veya modüller geliştirmelidir.
7. Yargı mensuplarının, tüm varlık ve yükümlülüklerini düzenli olarak beyan etmelerini zorunlu kılan usuller tesis etmelidir.

İlke 15

Hâkimlerin disiplin prosedürü şeffaf olmalıdır.

Hâkimleri, davranışları hakkında hesap vermekten koruyan kapalı veya şeffaflıktan yoksun yargı disiplin prosedürleri, halkın yargının dürüstlüğüne güvenini sarstığından, yargı:

1. Disiplin yaptırımlarına konu olabilecek davranışları tanımlamalıdır.
2. Hâkimin mesleki yeterliliği/liyakati konusundaki şikâyetlere ilişkin usul oluşturmalı ve kamuya duyurmalıdır.
3. Hâkimin mesleki yeterliliği/liyakati konusundaki şikâyetleri almak, incelemek ve gerektiğinde bağımsız disiplin organına sevk dâhil uygun işlemi yapmak üzere, meslek mensubu olmayanların da temsil edildiği bağımsız bir soruşturma organı oluşturmalıdır.

4. Hâkimleri görevden alma yetkisine sahip, meslek mensubu olmayanların da temsil edildiği bağımsız bir disiplin organı kurulmalıdır. Görevden alınması söz konusu olan hâkim, anılan organ önünde, yasal temsil, kabul edilmiş yargı etiği standartlarına göre yapılmış soruşturma ve bu soruşturmanın hızlıca sonuçlandırılması dâhil olmak üzere tam savunma hakkına sahip olmalıdır. Görevden alma kararı verildiğinde ise, hâkim uygun mahkemeye veya divana temyiz etme hakkına sahip olmalıdır.
5. Şikâyet edenin, soruşturmanın gidişatı hakkında bilgilendirilmesini sağlayan usuller tesis etmelidir.
6. Bir disiplin işleminde, hâkim aleyhine yaptırımla sonuçlanan kesinleşmiş kararın yayınlanmasını veya sair şekilde kamuya duyurulmasını sağlamalıdır.